λύτιμα πετράδια καὶ τὸν πέρασε στὸ λαιμὸ τοῦ βασιληᾶ....

***

Πέρασε κάμποσος καιρὸς ἀπὸ τότε κι' ἄρχισε ἡ τόσο καταστρεπτικὴ γιὰ τὸν τόπο πολιτικὴ διαίρεσις. Ἐγὼ μετατέθηκα ἀπὸ τὸ Δεμὶρ-Ἰσσὰρ στὸ ...Καστελλόριζο, καὶ ὁ Παρθένιος πετροβολήθηκε μιὰ μέρα μέσα στὴν Μητρόπολι, ἀπὸ ἕξαλλους διαδηλωτάς !... Τὸ ἔργον ἐσταμάτησε.

Τὰ ψηφιδωτὰ δὲν ἤρθανε. Ἡ σκαλωσιὲς ἔπεφταν μιὰ-μιὰ ἀπὸ τὴν βροχὴ καὶ τοὺς ἄνεμους.

Ἔπειτα ἦρθαν χρόνια πιὸ χειρότερα ἀκόμα.

Εἰσέβαλαν οἱ Βούλγαροι. Πιάσαν τὸν Παρθένιο. καὶ μὲ τόσες ἄλλες χιλιάδες, τὸν ἔσυραν ὅμηρο στὴ Βουλγαρία ὅπου τὸν ἐβασάνισαν πολύ....

Κ' ἔμεινε ὁ βράχος μοναχός, μὲ τὴν τεράστια ἐπιγραφή του, μοναχὸς μ' ἄγριος, μέσα στοὺς Βουλγάρους, σὰν βράχος μέσα σὲ μιὰ ἀγριεμένη θάλασσα.

Οἱ Βούλγαροι τοῦ ρίχτηκαν.

Πόλεμο μὲ τοὺς συμμάχους, πόλεμο μὲ τὴν ἐπιγραφή.

Κρέμασαν ἀνθρώπους, ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ βουνοῦ, μὲ σχοινιὰ καὶ τοῦ ἔβαλαν 700 φουνέλλα. γιὰ νὰ χαλάσουν τὴν ἐπιγραφή του ! Δύο-τρεῖς Βούλγαροι σκοτώθηκαν ἀπὸ τὰ κοτρώνια ποὺ τινάζαν τὰ φουνέλλα ! Σὰν εἴδανε ποὺ δὲν τοῦ κάναγ τίποτε τὸν ἄρχισαν μὲ τὸ κανόνι.

Τώρα, καθὼς μοῦ λέν, ἀπὸ τὸ μέγα, τὸ μυστηριῶδες ἐκεῖνο ἔργον τοῦ Ρενιέρη, τίποτε δὲν ἔμεινε, παρὰ ψηλὰ ἐπάνω ὁ σταυρὸς τοῦ στέμματος τοῦ Δικεφάλου ἀετοῦ !...

Πάει καὶ τὸ μνημεῖο αὐτὸ μαζὺ μὲ τὰ τόσα ὄνειρά μας...

***

Ἕνα βράδυ, στὰ 1918, καθὼς καθόμουνα στὴ Πλατεία τῆς Ἐλευθερίας, στὴ Θεσσαλονίκη, εἶδα μιὰ σκιὰ νὰ γλυστράη στὸ σκοτάδι.

— Δὲν σοῦ φάνηκε, σὰν τὸν Παρθένιο, αὐτὸς ποὺ πέρασε ; Εἶπα στὸν σύντροφό μου.

— Ἄ, μπᾶ, μοῦ λέει, ὁ Παρθένιος εἶνε μεγαλοπρεπὴς στὸ παράστημα κι' ἐκεῖνος ποὺ πέρασε εἶνε σὰν τσακισμένος...

Μολαταῦτα ἔτρεξα ἀμέσως πρὸς τὸν μαῦρον ἴσκιο καὶ φώναξα :

— Παρθένιε !

Τὸ φάντασμα τοῦ Παρθενίου, στάθηκε.

— Σὺ εἶσαι Σεβασμιώτατε ;

— Ἐγώ !

Ἀλλοίμονο ! Δὲν ἦταν ἐκεῖνος. Δὲν ἦταν ὁ Παρθένιος πού ἤξερα !...Μιὰ τσακισμένη σκιὰ τοῦ Παρθενίου ἤτανε. Ἀγνώριστος !... Ἀδύνατος. Συγκινητικὸ φαινόμενο.

— Τί μὲ κυττᾶς, μοῦ λέει, ἔτσι μὲ καταντήσανε οἱ Βούλγαροι.

— Τί νέα ἀπὸ τὸ Δεμὶρ-Ἰσσάρ. τοῦ λέω !

— Πάει ὁ βράχος, μοῦ ἀπάντησε, μὲ μιὰ βραχνὴ φωνὴ, σὰν νὰ τὸν ἔπνιγαν.

— Δὲν πειράζει, θὰ τὸν ξαναφκιάσουμε ! Σὺ νὰ εἶσαι καλά !

— Τώρα ;...εἶνε πειὰ ἀργά. Πάει...πάει ὁ βράχος !

Καὶ σκύβει καὶ μοῦ λέει πιὸ κοντά :

— Καὶ τώρα ;... Πάει κι' ὁ Παρθένιος !...

Καὶ πῆγε...

Σὲ λίγο καιρὸ ἔμαθα ὅτι ἔσβυσε μιὰ νύχτα στὸ Δεμὶρ-Ἰσσάρ !... Ἀπὸ αὐτὸν δὲν ἔμεινε, παρὰ ἕνας μαρμάρινος σταυρός, στὸν τάφο του, ὅπως ἀπὸ τὸν βράχο, ὁ μαρμάρινος σταυρὸς τοῦ Δικεφάλου ἀετοῦ.

Ἄλλος σταυρὸς αὐτός, σὲ ἄλλο εἶδους μνῆμα !...

Σταμ. Σταματίου

ΤΟ ΑΣΧΗΜΟΤΕΡΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΜΠΥΦΦΟΝ

Ὁ περίφημος Γάλλος φυσιολόγος τοῦ 18ου αἰῶνος Μπυφφόν, ἦταν ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ πνευματώδεις ἀνθρώπους τῆς Γαλλίας. Ἐσατύριζε ἀλύπητα ὄχι μόνο τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του.

Ὁ Μπυφφὸν εἶχε ἕνα μοναχοπαῖδι, ποὺ τὸ ἐλάτρευε σὲ ἀφάνταστον βαθμό. Δυστυχῶς ὅμως τὸ παιδί του αὐτὸ ἦταν τρομακτικὰ ἄσχημο καὶ ὁ Μπυφφὸν στενοχωριόταν ὑπερβολικὰ γιὰ τὴν ἀσχήμια του.

Μιὰ μέρα ὁ κόμης ντὲ Ριβαρόλ, ἕνας ἀπ' τοὺς στενωτέρους φίλους τοῦ Μπυφφόν, τοῦ μιλοῦσε γιὰ τὸν γυιό του, καὶ τοῦ ἐξεθείαζε τὰ σπάνια χαρίσματά του, ἀποφεύγοντας φυσικὰ νὰ τοῦ κάνη λόγο γιὰ τὴν ἀσχήμια του.

— Τί τὰ θέλεις, Ριβαρόλ ! εἶπε τότε μελαγχολικὰ ὁ Μπυφφόν. Παρ' ὅλα τὰ χαρίσματά του τὸ παιδί αὐτὸ εἶνε τὸ ἀσχημότερο.... ἀπ' ὅλα μου τὰ ἔργα !...

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

Ἡ κυρία στὴ μοντέρνα μαγείρισσα:

— Τό Σάββατο ἔχουμε χορὸ στὸ σπίτι. Νὰ ἰδοῦμε πῶς θὰ τὰ καταφέρης ;

— Μὴν ἀνησυχῆτε,κυρία. Ξέρω ὅλους τοὺς χορούς !

ΞΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΕΣ

Ἡ μονομαχίες στὴ Γαλλία. Μιὰ αὐστηρὴ διαταγή. Πρὸ τοῦ δικαστηρίου. Ἡ εὐγενὴς κυρία ποὺ ζητεῖ νὰ μονομαχήση μὲ τὸν ἀντίπαλο τοῦ γυιοῦ της. Δυὸ αἱματηρὲς μονομαχίες στὴ Πρωσσία. Ὁ προσβληθεὶς μνηστήρ. Ἡ ὡραία μνηστὴ ποὺ μεταμφιέζεται σὲ ἀξιωματικὸ, μονομαχεῖ καὶ τραυματίζεται. Ἡ αὐτοκτονία τοῦ ἀντιπάλου της. Μονομαχία καλλιτεχνίδων.

Στὶς ἀρχὲς τοῦ 17ου αἰῶνος, ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις θέλοντας νὰ καταπολεμήση τὴν ἐπιδημία τῶν μονομαχιῶν ποὺ ἀπειλοῦσε νὰ ξεκληρίση ὅλους τοὺς ἀπόγονους τῶν εὐγενικῶν οἴκων τῆς χώρας, εἶχεν ἐκδόσει μιὰ διαταγή, διὰ τῆς ὁποίας ἀπηγορεύετο ἐπὶ ποινῇ φυλακίσεως τὸ ἱππότικὸ αὐτὸ ἔθιμο.

Παρὰ τὴν αὐστηρότητα τῆς διαταγῆς, ἐντούτοις, ἕνας νεαρὸς ἀριστοκράτης, ὁ κ. ντὲ Λανζάκ, λογομάχησε μιὰ μέρα μὲ τὸν κόμητα ντὲ Ρουῶ καὶ τὸν προκάλεσε σὲ μονομαχία. Πρὶν γίνῃ ὅμως ἡ μονομαχία, κάποιος κατέδωσε τὸ γεγονὸς στὶς ἀρχὲς, καὶ οἱ δυὸ ἀντίπαλοι, ὡς Στρατιωτικοί, συνελήφθησαν καὶ παρεπέμφθησαν στὸ Ἀνώτατο Στρατιωτικὸ Συμβούλιο γιὰ νὰ δικασθοῦν. Τὸ Δικαστήριο, λαβὸν ὑπ' ὄψει του τὴν ἀριστοκρατικὴ καταγωγὴ τῶν δύο νέων, δὲν θέλησε νὰ φαγῆ καὶ πολὺ αὐστηρὸ ἐναντίον τους. Καὶ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς δίκης ἐπροσπάθησε νὰ τοὺς συμφιλιώση. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπεδείχθη συγχρόνως ὅτι ὁ προκαλέσας εἰς μονομαχίαν ἦταν ὁ ντὲ Λανζάκ, τὸν κατεδίκασε ἀφ' ἑνὸς στὸ νὰ ζητήση συγνώμη ἀπὸ τὸν ἀντίπαλό του, καὶ ἀφ' ἑτέρου σὲ φυλάκιση ἕξη μηνῶν.

Ἡ μητέρα τοῦ καταδικασθέντος κυρία ντὲ Λανζάκ, μόλις ἐπληροφορήθη τὴν ἀπόφασι τοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου ἔστειλε στὸν ἀντίπαλο τοῦ γυιοῦ της, τὸν ντὲ Ρουῶ τὸ ἑξῆς μπιλιέττο :

«Μάθετε, κύριε κόμη, ὅτι ἡ γυναῖκες τῆς γεννιᾶς μου, ὅταν προσβληθοῦν, εἶνε σὲ θέση ν' ἀντιμετωπίσουν καὶ τὸν γενναιότερο ἄνδρα ! Πολὺ περισσότερο δὲν λογαριάζουν τοὺς ἄνδρες ποὺ εἶνε τόσον δειλοὶ καὶ ἄνανδροι, ὥστε, ὅταν βρεθοῦν μπρὸς σ' ἕναν κίνδυνο, τρέχουν νὰ ὀχυρωθοῦν πίσω ἀπὸ δικαστὰς, στρατηγοὺς καὶ στρατάρχας γιὰ νὰ γλυτώσουν τὸ εὐτελὲς σαρκίον τους.

Γι' αὐτὸν τὸν λόγο, θὰ σᾶς περιμένω ἀπόψε τὸ βράδυ, στὰς ἐννέα,στὴν Πλατεία τῆς Βασιλίσσης ὅπου καὶ θὰ σᾶς δώσω ἕνα μάθημα τιμῆς... Δὲν ὑπογράφω· γνωρίζετε τὸν γραφικό μου χαρακτῆρα..»

Ὁ ντὲ Ρουῶ, ὅταν ἔλαβε τὸ γράμμα αὐτό, βρέθηκε σὲ πολὺ δύσκολη θέση.Δὲν μποροῦσε, φυσικά, νὰ πάη νὰ μονομαχήση μὲ μιὰ γυναίκα... Ἀναφέρθηκε λοιπὸν στὸν βασιλέα, καὶ ἡ θαραλέα μητέρα κατεδικάσθη σὲ ἐξορία.

***

Κατὰ τὸν Νοέμβριο τοῦ 1834, ἐπρόκειτο, νὰ τελεσθοῦν στὴ Πρωσσία οἱ γάμοι τοῦ βαρώνου φὸν Τροτμανσδόρφ μὲ μιὰ θελκτικοτάτη πολωνίδα, τὴν κόμησσα Λοδοΐσκα ντὲ Ρ..., χήρα ἑνὸς στρατηγοῦ.

Τὴν παραμονὴ ὅμως τῆς ἡμέρας ποὺ εἶχεν ὁρισθεῖ γιὰ τὸ γάμο, κάποιος ἄλλος εὐγενής, ὁ βαρῶνος φὸν Ρόπ, ἐδημοσίευσεν ἕναν λίβελλο ἐναντίον τοῦ φὸν Τροτμανσδόρφ μὲ τὸν σκοπὸ νὰ τὸν γελοιοποιήση στὰ μάτια τῆς μνηστῆς του. νὰ ματαιώση τὸν γάμο, καὶ νὰ παντρευθῆ αὐτὸς τὴν ὡραία πολωνίδα.

Ὁ προσβληθεὶς μνηστὴρ ἐπροσκάλεσε, φυσικά, σὲ μονομαχία τὸν ὑβριστή του. Σύμφωνα ὅμως μὲ τὰ ἔθιμα τῆς ἐποχῆς, ὁ Ρόπ ἀντιπροσωπεύθηκε στὸ πεδίον τῆς τιμῆς ἀπὸ κάποιον φίλο του, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε νὰ μονομαχήση ἀντὶ αὐτοῦ. Ὁ φίλος τοῦ Ρὸπ ἦταν δεινὸς ἰφιφμάχος, καὶ ἐφόνευσε τὸν Τροτμανσδόρφ. Τότε ὁ νεαρὸς ἀξιωματικός, ποὺ εἶχε χρησιμεύσει ὡς μάρτυς τοῦ φονευθέντος, ἐπροχώρησε πρὸς τὸν Ρόπ, μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι καὶ τὸν ἐπροκάλεσε νὰ μονομαχήση μαζύ του, ἂν δὲν ἤθελε νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς δειλός. Ὁ Ρόπ, θέλοντας καὶ μή, ἀναγκάσθηκε νὰ δεχθῆ καὶ τὴν νέα αὐτὴ πρόσκληση. Ξιφούλκησε λοιπὸν καὶ μετὰ τὶς πρῶτες σπαθιὲς κατώρθωσε νὰ τραυματίση θανασίμως τὸν νεαρό του ἀντίπαλο. Φαντάζεσθε, ὅμως, τὴν κατάπληξή του, ὅταν ἀνεγνώρισε στὸ πρόσωπο τοῦ ἀντιπάλου του, τὴν ἴδια τὴν Λοδοΐσκα, ἡ ὁποία εἶχε μεταμφιεσθῆ σὲ ἀξιωματικό, γιὰ νὰ μπορέση νὰ ἐκδικηθῆ προσωπικῶς τὸν ὑβριστὴ τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ της !...

Ὁ Ρόπ ἐταράχθηκε τόσο ἀπὸ τὴν τρομερὴ αὐτὴ ἀποκάλυψη, ὥστε, χωρὶς νὰ χάση στιγμή, διεπέρασε μὲ τό ξῖφος του τὸ στῆθος του κ' ἔπεσε νεκρός !

***

Ὁ Ταλλεμὰν ντὲ Ρεώ διηγεῖται καὶ τὸ ἑξῆς καταπληκτικὸ ἀνέκδοτο :

Ἡ περίφημος ἠθοποιὸς Μπωπρὲ τσακώθηκε, κάποτε, κατὰ τὴν διάρκεια μιᾶς «πρόβας», ἐπάνω στὴ σκηνή, μὲ μιὰ νεαρὰ ἠθοποιό.

Καί, καθὼς βρισκόταν σὲ ἕξαλλη κατάσταση, ἄρπαξε ἕνα σπαθὶ ἀπὸ μιὰ πανοπλία ποὺ ἦταν κρεμασμένη κάπου ἐκεῖ, καὶ ὥρμησεν ἐναντίον τῆς ἀντιπάλου της. Ἡ νεαρὰ ἠθοποιὸς ἔσπευσε νὰ τὴν μιμηθῆ, κι' ἔτσι, σὲ λίγο, ἡ δυὸ γυναῖκες ἄρχισαν νὰ ξιφομαχοῦν μὲ μανία... Τέλος ἡ Μπωπρέ, μ' ἕναν ἐπιδέξιο διαξιφισμό, κατώρθωσε νὰ τραυματίση τὴν ἀντιπάλό της στὸ λαιμό. Θὰ τὴν ἐφόνευε δέ, ἀσφαλῶς, ἂν δὲν ἐπρολάβαιναν νὰ τὴν συγκρατήσουν οἱ παρευρισκόμενοι στὴ σκηνὴ ἠθοποιοί.